

2018 Avrupa Konseyi & ALTE Göçmenlere Yönelik Dil ve Toplum Politikaları Bilgisi Anket Çalışması

Ana Eğilimler

Geçtiğimiz on yıllık süreçte giderek artan sayıda Avrupa Konseyi üyesi, göçmenlik ve entegrasyon politikaları kapsamında, dil bilme ve toplum bilgisine sahip olma şartlarını resmi olarak yürürlüğe almaya başlanmıştır.

Üye devletlerin birçoğu, vatandaşlık başvurusunda bulunan göçmenlere resmi olarak dil bilme ve toplum bilgisine sahip olma şartı uygulamakta. Üye devletlerin yarısında göçmenlerin oturum izni alabilmeleri için, üçte birinde ise ülkeye giriş yapmadan önce bu şartları sağlaması istenmekte.

Üye devletler arasında, göçmenlerden istenen dil yeterlilik düzeyi bakımından ciddi ve çarpıcı farklılıklar bulunuyor.

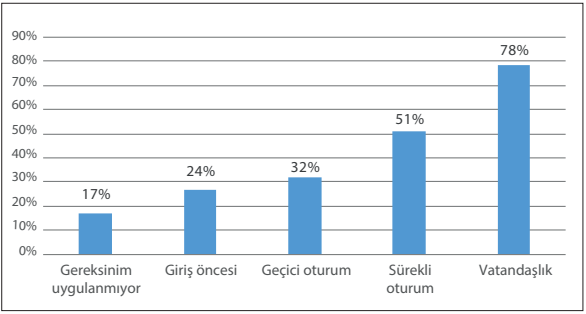
Hassas gruplar (çocuklar, mülteciler, okuma yazması zayıf olan öğrenenler) testlerden nadiren muaf tutuluyor.

Birçok üye devlet, uygun kalite kontrol süreçlerinden geçirilmemiş testler kullanıyor. Bu testlerin göçmenler üzerindeki etkisi hakkında ise çok az araştırma yapılıyor.

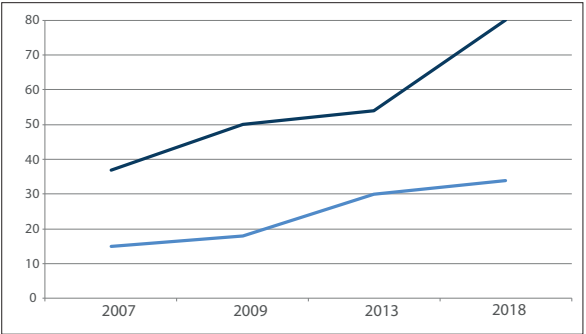
Üye devletlerin neredeyse tamamı, göçmenlere yönelik dil öğrenme olanakları sunuyor; ancak sunulan ders saati sayısı bilhassa hassas gruplar için çoğu kez yetersiz kalıyor.

Gereksinimler ve Testler

2018 yılında incelenen üye devletlerin %78'inde, vatandaşlık alabilmek için dil bilme ve/veya toplum bilgisine sahip olma şartları uygulanmakta. %17'sinde ise göçmenlik politikaları kapsamında uygulanan bu gibi bir şart bulunmuyor:

2007 - 2018 arasındaki dönemde giderek daha fazla sayıda ülke, özellikle vatandaşlık amaçlı olarak dil testleri (koyu mavi) ve toplum bilgisi testleri (açık mavi) uygulamaya başlamıştır.

Dil bilme şartları neredeyse her zaman CEFR düzeyleri baz alınarak ifade edilmekle beraber, farklı üye devletler tarafından aynı amaçlar için istenen düzeyler arasında çok az tutarlılık bulunuyor.

Öğrenme Olanakları

■ Göçmenlere yönelik dil kursları çoğu kez devlet tarafından sağlanmakta ve kalite kontrol sürecinden geçirilmektedir. Bununla beraber göçmenler çoğu zaman yalnızca 250 saate kadar dil dersini ücretsiz olarak alabilmekte:

Ücretsiz verilen dil dersi saatleri

	Tüm öğrenenler (n = 24)	Okuma yazması zayıf olan öğrenenler (n = 22)
0 – 250	11	13
250 – 500	8	4
500 – 1000	4	2
1000 – 1500	1	2
2000 – 3000	0	1

■ Birçok üye devlet, toplum bilgisi dersleri sunuyor. Ancak bu dersler çoğu kez yalnızca ev sahibi ülkenin resmi dillerinden bir tanesinde veriliyor.

■ Sadece çok az sayıdaki üye devletin entegrasyon politikasında hassas gruplara yeterli düzeyde önem veriliyor. Çocuklara yönelik olarak, zorunlu okul sistemi dışında çok az sayıda öğrenme olanağı bulunuyor; mülteciler ile okuma yazması zayıf olan öğrenenlerin spesifik ihtiyaçları ise çok nadir durumlarda karşılanabiliyor.

Tavsiyeler

- ▶ Kursların entegrasyon sürecine testlerden daha fazla katkı sağlayacağı düşünülerek, öğrenme olanakları herkes tarafından karşılanabilir ve ulaşılabilir olmalıdır.
- ▶ Şayet göçmenlik amaçları için testler kullanılacaksa, bu testlerin en yüksek kalite standartlarına uygun ve adil olması gerekir.
- ▶ Göçmenlik ve entegrasyon politikalarının geliştirilmesi sürecinde hassas gruplara özel önem atfedilmelidir.
- ▶ İnsan hakları ile ilgili endişelerden ötürü, aile birleşimi kapsamında giriş öncesi şartların uygulanmasını kesinlikle tavsiye etmiyoruz.

Avrupa Konseyi'ne üye olan 47 devletin 40'ı 2018 anket çalışmasına katılım göstermiştir:

Avrupa Konseyi ve ALTE anket çalışmasını aşağıdaki kişiler tarafından gerçekleştirilmiştir:

- ▶ Lorenzo Rocca
(Università per Stranieri di Perugia)
- ▶ Cecilie Hamnes Carlsen
(Western Norway University of Applied Sciences)
- ▶ Bart Deygers
(Ghent University)

Çeviri:
TYS Ofisi
(Yunus Emre Enstitüsü)

Raporun tam metnini aşağıdaki adresten indirebilirsiniz:

www.coe.int/lang-migrants

© Avrupa Konseyi, 2019

www.coe.int

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'nin tüm üyeleri dahil olmak üzere, 47 üye ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE